

L'ANGLÈS: 16è. dialecte del català?

A mesura que la meua àvia política escoltava la conversa que tot seguit us detallaré, la cara se li eixamplava i no sortia del seu esbalaïment.

Les 9'30 p.m. Geladeria "La Cènia". Terrassa guaitant la mar. Penya-segat d'uns deu metres darrera la barana. Arriben dos xicots batxillers sense un pèl a la barba, el caminar pendular, xiula que xiularàs. Es retroben amb la colla platgera de torn. Tota mena de físics, fatxendes, aspectes, colors, llinatges i butxaques. -"WELCOME BOYS, ja heu fet el sandvitx amb la birra LIGHT al Morrison's?". Els dos aspirants a Batxiller Unificats Polivalents es miren de reüll amb un somriure de complicitat: "Us heu perdut un SHOW macos; al pub del costat del Morrison's al pub del costat del Wep's que estava d'estrena hi havia COKE i HOT DOGS a gó-gó però no us hi heu volgut arribar, SO SORRY". El cap de la colla que havia restat a l'aguait i ell havia estat qui donà l'ordre es dirigí a tots: "DON'T WORRY, tios. L'assaltarem aquesta nit. He sentit de bones fonts que hi haurà el plat fort: GIRLS a dojo, HAMBURGUERS i de matinada IRISH COFFEE, no COKE com aquests". Tots alhora: "TOO MUCH".

En Toni, xicot esquifit, secall, pigat, pèl-roig amb cueta inclosa, de poques paraules però de molt de món a les espatlles, nodrit i educat a la Barna Pedralbesa amb uns oncles super-guais, se'ls planta a la vora. - "Ostres nois quin NEW LOOK més a to, el Mike James del Super Chanel. On t'ho han fet això?. Diu en Jofre noi del Segrià, grassó, nas-prim, galta-vermella, molt al dia quant a la NEW WAVE. Riulla massiva, general assentiment però a la comparença. En Toni sense cap tipus d'enuig comença: "La meua tieta anava cap al Club de Golf del Prat i ...". "Ja ho sé-, diu en Marc, la HAIRDRESSER'S del Club, aquella mossa holandesa tan ferma que fot uns HAIRCUTS a l'ENGLISH STYLE superiors". "I aquests JEANS estripats i rentats a la STONE on els has comprat?" - "No heu estat mai al Drugstore de Tusset Street on els COMPACS van tirats...?. Contesta en Toni. - "BALLS nois quina fila". - "De què t'estranyes tant Ricard, no saps que a Lleida a la Leader's se'n troben a grapat. Una tarda et col·loques els WALKMAN, Dire Estraits a tope, entres per Sant Antoni i surts a la Plaça del Treball i en dues hores te n'has provat més d'una cinquantena.

L'agulla del rellotge es menja trenta minuts, les llengües dels joves llencen dos-cents anglicismes més. Un dels eixerits, de la comarca de la Llitera, defensor del seu dialecte fins a la tomba, tot adonant-se que l'àvia restava petrificada se li adreça: "BE HAPPY, abuela, és la nostra època, som nosaltres qui ocupem la POLE POSITION". - "Som els LEADERS ", diu un altre emmascarat pel grup. A la fi d'aquests mots tots s'aixequen i profereixen aquell "BYE BYE" universal.

La meua àvia, la copa de gelat de la qual ja era un contrast multicolor de gelats italians líquids, havia restat immòbil amb la cullereta a la mà escoltant i mirant bocabadada la GANG de marrecs. Tot recordant el seu anglès acadèmic après ja de gran en una de les famoses acadèmies de Lleida, la Nickblau's, s'aixeca de sobte i em diu: "TOO MUCH per mi, BOY. LET'S GO HOME".

esports PAÜL

*La botiga de Lleida
al servei de l'esport.*

C/. Templaris, 11 - Tel. 26 33 51 - 25002 LLEIDA

Reportatges de:
Bodes
Comunions
Batejos
Industrials

Foto estudi
Carnets

Ricardo Viñes, 5
Tel. 73 66 58

**Joaquín
Ibars
Gispert**

FOTOGRAFIA

Truqui'ns al migdia i a la nit

ALPICAT (Lleida)

DONA, PAGESA, MARE, TREBALLADORA.

Aparentment la discriminació de la dona a la nostra societat està superada, sobretot si ens comparem amb el tercer món o amb països d'influència islàmica; a la pràctica, però, encara hi ha punts negres a vèncer i la dona pagesa és un bon exemple de les contradiccions latents encara avui.

Un dia qualsevol, dins l'atrafegada campanya de la fruita, la dona és la primera de deixar el llit per preparar l'esmorzar de tota la família i enllestir la casa abans de marxar cap al tros. Allí se li encomana la feina més "suau": triar (quí l'ha provat sap que és pesada i de responsabilitat). A migdia tots cap a casa; mentre l'home va a descarregar la fruita i fa petar la xerrada, ella fa el dinar i quan l'home fa la migdiada, ella ha d'enllestir la cuina. Al cap del dia la dona ha d'afegir a la seva llarga llista d'obligacions el sopar, el fregar, la roba, la cambra de bany (que com és sabut després de passar-hi els homes sembla un camp de batalla), etc.

Deduïm, doncs, que les sufrides dones pageses treballen durant tot aquest temps més que els homes, però malgrat això (i tot i que en els darrers anys i amb les noves generacions es nota uns canvis significatius), en moltes ocasions la vàlua d'aquestes dones no es considera a l'hora d'accedir a certs contractes de treball, reapareixent els ancestrals prejudicis. Davant una opció de feina, poc importa el currículum i l'experiència si enfront hi ha un home amb una mica més de força i que no ha de patir, perquè, vet aquí la qüestió, sembla ser que el gran problema de les dones és que poden ser mares i això no és bo per a cap empresa. El que sovint oblidem és que no existirien homes per aquests llocs de treball si abans no haguessin mares, treballadores, que els parissin.

La responsabilitat de què una societat progressi i creixi és tant dels homes com de les dones. Vetant a les dones un lloc de treball estem vetant la nostra pròpia societat i el nostre futur.

Falbert

ALPICAT VERS EL 2010 **Propostes i reflexions per un futur proper**

Quan al 1981, abans del boom urbanístic, s'aprovaren les Normes Subsidiàries de Planejament, Alpicat donà un gran pas vers el futur. Des de la perspectiva que donen aquests quinze anys d'experiència, cal qüestionar-se si n'hi ha prou amb aquestes normes o caldria superar els seus límits i si han estat completament positives o han existit buits que valdria la pena subsanar, doncs el progrés i el gran creixement han creat noves necessitats a les quals hem de donar resposta.

Aquest article pretén reflexionar sobre una realitat urbanística i proposar uns nous reptes que ens duguin a millorar la qualitat del nostre poble.

Valoració de quinze anys de Normes Subsidiàries

A banda de les virtuts indiscutibles d'unes Normes Subsidiàries, el temps ens ha fet observar alguns punts conflictius: uns carrers no sempre d'acord amb les necessitats reals del poble, amb trajectòries alguns cops poc adequades i amplades insuficients, doncs avui els cotxes són un element indispensable en la nostra societat que caldria tenir més en compte preveient aparcaments laterals, si més no, en els carrers que circumval·len la població. La concentració de les zones verdes no ha permès crear espais de lleure alternatius distribuïts arreu del casc urbà, els problemes de desguàs no estan previstos en una població que creix dia rera dia i la xarxa d'aigua potable s'està mostrant molt deteriorada i poc preparada per les avaries.

L'incompliment en alguns casos d'aquestes normes, alguna errada en la seva projecció i la indefinició en l'ordenament dels interiors del polígons de nova creació han estat motiu d'alguns conflictes.

Darrerament, l'excessiu preu del sòl urbà ha repercutit i ha incidit en el preu i la qualitat dels habitatges; unes cases o pisos que no reuneixin uns mínims d'acabats poden ser uns greus problemes del demà, que en alguns casos ja és avui.

Tot plegat, analitzat superficialment per un inexpert en la matèria, ens revela unes qüestions sobre les quals cal actuar; algunes excedeixen els límits de les NN.SS. per la qual cosa caldria pensar en nous instruments per donar-hi solucions.

Projectar un nou poble

Caldria doncs anar més enllà d'unes Normes Subsidiàries que aliniessin carrers i normalitzessin construccions i, seguint l'exemple de Lleida, podríem

plantejar-nos la redacció d'un Pla General Municipal vers el 2010. Val a dir que al moment de redactar-se el primer PGM de Lleida s'intentà conjuminar amb els pobles del voltant però la proposta no tirà endavant per les reticències d'aquests pobles. En l'actual PGM, Lleida és concebuda com una ciutat-regió i hom parla dels vincles directes de la ciutat amb els municipis veïns.

La redacció d'un Pla General recolliria totes les necessitats actuals i futures del poble, la projecció urbana i tot allò que es considerés necessari establir i s'hi recollirien les millors propostes de les entitats, associacions, partits o particulars que aportarien les seves idees pel disseny del poble, establint-se les prioritats, els emplaçament, les necessitats a curt i llarg termini, etcètera, des de les petites obres als grans projectes, procurant conservar el caràcter pagés que d'antuvi té el poble i considerant la possible degradació del casc antic, la uniformitat del paisatge rural, la idoneïtat de les cases unifamiliars afilerades..., en definitiva es tractaria de definir com volem que sigui l'Alpicat de principis de segle vinent.

La redacció d'un Pla General comporta uns beneficis immediats convertint-se en una eina indispensable per la Corporació que, a l'establir unes coordenades d'actuació, evitaria que els canvis de govern del poble puguin truncar el desenvolupament d'algunes obres.

Alguns projectes a forma d'exemple

Parlem d'objectius concrets. Entre els ja de domini públic esmentem l'edifici cultural, el pavelló poliesportiu, l'escola bressol, el magatzem, l'escorxador, la revista municipal, la fira Ecojardí i el punt d'informació juvenil. Però més enllà d'aquestes actuacions concretes que poden ésser recollides i assumides i que són proposades pels diversos grups municipals, volem plantejar altres propostes de futur:

- 1- Una entrada al poble ampla. La carretera L-9022 s'hauria de convertir en un llarg passeig, amb els laterals pavimentats i arbrats i amb una calçada de tres vies per facilitar els girs a l'esquerra.
- 2- El camí de Torrefarrera més que un camí és una carretera. L'interès comarcal d'aquesta via de comunicació ens fa preveure que s'hauria d'adequar com una veritable carretera.
- 3- Cal potenciar les comunicacions amb les urbanitzacions per establir i millorar els vincles d'unió perquè Alpicat no és, només nucli urbà. Cal també intercomunicar-les i dotar-les de les infraestructures necessàries.
- 4- La transformació del Carrer de Lleida en un eix comercial amb àmplies voreres i de trànsit reduït, amb un final (la Plaça Catalunya) arbrat i convertit en una rambla fins al Carrer del Nord.
- 5- Impulsar els espais naturals del nucli urbà o del terme:
  - El tossal existent a l'Avinguda del Parc, on s'estan realitzant importants desmunts per construir-hi habitatges, podria convertir-se en un parc urbà, amb l'única pretenció d'uns arbres, unes pedres i una zona de passeig.
  - El Tossal de la Corona o els voltants dels dipòsits d'aigua podrien potenciar-se com a circuits de lleure per mountain-bike, excursions, pistes de footing o zona per a menjars al camp.
  - El futur pantà del Pla té unes immenses possibilitats que caldria estudiar com treure'n el màxim profit.
- 6- En equipaments culturals manca una sala d'exposicions, un petit museu, un espai adequat per representacions teatrals i corals i un poliesportiu on l'esport i els espectacles lúdics es convinin.
- 7- Caldria plantejar-se el debat de si Alpicat s'ha d'obrir a la possible implantació d'un cert tipus d'indústries o ha de ser un poble residencial, un poble dormitori. Questionem-nos també si ens interessa o no la implantació de grans superfícies comercials.
- 8- Seria convenient preveure l'arribada del gas natural, la televisió per cable, l'impacte de la futura autovia Lleida-Osca, una planta de selecció de deixalles, etc.

Per encarar un futur profitós hem de gaudir d'una bona planificació, sense deixar res a l'atzar, amb una guia consensuada com a eina bàsica per construir el nostre poble.

Tot plegat només hem plantejat unes poques qüestions per il·lustrar la necessitat d'un projecte municipal a llarg termini que englobi, entre altres, aspectes urbanístics, socials, culturals i medioambientals i que defineixi el millor model per l'Alpicat del tercer mil·lenni.